

Stichting Herfstcongres organiseert:

HERFSTCONGRES 2026

Over het mysterie van de zeven planeetsferen

Multidisciplinaire gezichtspunten
op antroposofische grondslag

Op zaterdag 14 november 2026
Deelname ter plekke OF online

Sprekers:

- ❖ Xandor Koesen-York
- ❖ Marco Ephraïm & Jeannette van der Schuit
- ❖ Jelle van der Schuit

Inclusief werkgroepen uit tal van disciplines

Rudolf Steiner College Rotterdam | Tamboerstraat 9 | 3034 PT Rotterdam

Thema

Het onderwerp van de zeven planeetsferen stamt uit oude tijden waarin nog mysterieuwsheid werd gekoesterd. Zo werden in de Griekse mythologie planeten voorgesteld als goden: Chronos (Saturnus), een grimmig heerschapp die zijn eigen kinderen opat; Apollo (Zon) die zich op zijn lier harmonisch uitleefde; Artemis (Maan) als godin van de vruchtbaarheid; Ares (Mars) als god van de oorlog; Hermes (Mercurius) als bode van de goden, pendelend tussen hemel en aarde; Zeus (Jupiter) die zijn wijsheid ten beste gaf en Aphrodite (Venus) als godin van de liefde.

Wonderlijk genoeg getuigen de namen van de dagen van de week – en dat geldt vooral voor de Franse taal – nog steeds van deze zeven planeten. Bovendien correspondeert de volgorde exact met de reeks ontwikkelingsstadia van mens en aarde, die Rudolf Steiner in zijn *De wetenschap van de geheimen der ziel* (GA 13) heeft beschreven: (oude) Saturnus, (oude) Zon, (oude) Maan, Mars, Mercurius, Jupiter, Venus en Vulcanus. De naam planeet is misleidend, want de Zon is astronomisch gezien een ster en de Maan een satelliet. In de genoemde reeks staan Mars en Mercurius voor de eerste en tweede helft van de huidige Aarde-fase. Vulcanus kan worden opgevat als een tot 'octaaf' verheven Saturnus.

Ook in de astrologie worden de planeten volop serieus genomen en wel zodanig dat wordt verondersteld dat met de verschillende planeten specifieke kosmische krachten en geestelijke wezens gemoeid zijn.

Rudolf Steiner deelt deze opvatting en heeft met de antroposofie het perspectief op planeetsferen grandioos vernieuwd en verruimd. Zo gaat hij mee in de traditie van de reis langs de planeetsferen die de mens na de dood doorloopt en wel in de volgorde: Maan, Mercurius, Venus, Zon, Mars, Jupiter en Saturnus. Maar ook bracht hij de leer van de zevenjaarsperioden in de biografie van de mens vanuit de zojuist genoemde volgorde. In de antroposofische geneeskunde wordt dankbaar gebruik gemaakt van het vernieuwde inzicht in de zeven metalen en de zeven organen. De BD-landbouw baseert zich op planeetkrachten en zo zijn er nog veel meer toepassingen te noemen!

Doelgroep

Artsen, therapeuten, verpleegkundigen, pedagogen & overige geïnteresseerden. Ook studenten zijn van harte welkom: zij betalen een gereduceerd tarief.

Deelname

Ter plekke kunnen maximaal 200 deelnemers meedoen. Ook kan het congres ook **online** als **Webinar** (evt. achteraf) worden gevolgd.

Verloop & sprekers

Xandor Koesen-York (spreektherapeut) opent het congres met een voordracht waarin hij enerzijds ingaat op de wereld van klinkers in samenhang met planeetsferen, maar anderzijds ook het gebied van de innerlijke scholing behandelt, waarin de zeven chakra's een vooraanstaande rol spelen. Vervolgens zullen **Marco Ephraïm & Jeannette van der Schuit** (huisartsen) een globaal beeld geven van het medische belang van de zeven metalen, maar ook van de organen die van betekenis zijn in samenhang met de zeven planeetsferen. Na de lunch volgt het eerste deel van de werkgroep waarvoor bij aanmelding kan worden gekozen. Dit betreft een ruime keuze aan medische, therapeutische en pedagogische disciplines. Daarna is het de beurt aan **Inga York-Koesen** om vanuit het sprookje van Novalis getiteld **Eros en Fabel** een fragment te vertellen uit het begin van het sprookje. Daarin komt als een kosmische ouverture de wereld van elementen, planeten en sterren tot uitdrukking. Vervolgens houdt **Jelle van der Schuit** (muziektherapeut) een voordracht over de toonladder die in zijn onderdelen (toontrappen, intervallen) kan worden opgevat als een openbaar geheim van de ontwikkelingsgang van mens en aarde. Hij wordt op de piano ondersteund door **Herman van Rooijen** (pianist) die de voordracht zal opluisteren met passende muziekvoorbeelden. Daarna is het tijd voor het tweede deel van de werkgroep naar keuze. Het congres eindigt met een muzikaal slotakkoord.

Kunstzinnige Onderdelen

- **Xandor Koesen-York** spreekt met de zaal de **Efeze-spreuk** van **Rudolf Steiner** (Pasen, 1924) waarin de planeetsferen worden gekarakteriseerd.
- **Inga York-Koesen** vertelt 's middags een fragment uit het sprookje **Eros en fabel** van **Novalis** dat het karakter heeft van een kosmische ouverture.
- **Herman van Rooijen** speelt tijdens de voordracht van **Jelle van der Schuit** karakteristieke **pianomuziek** om de wereld van de intervallen extra beleefbaar te maken.

OVERZICHT WERKGROEPEN

NR	WERKGROEOPLEIDER(S)	TITEL
1	<i>Xandor Koesen-York</i>	<i>De zeven planeetsferen in samenhang met chakra's, klinkers en bewustzijn</i>
2	<i>Diana Gradenwitz</i>	<i>Op zoek naar planeetprocessen in de wereld van de planten</i>
3	<i>Marco Ephraïm & Jeannette van der Schuit</i>	<i>Geneeskunde vanuit de zeven planeetsferen: metalen en organen</i>
4	<i>Els van Beek & Jacqueline Gerbrands</i>	<i>De werking van de zeven planeetsferen in de ziel</i>
5	<i>Ghiti Brinkman</i>	<i>Planeetzegels in beweging brengen</i>
6	<i>Madelon Duijts & Miranda Hoekman</i>	<i>Hoe metaalzalven te begrijpen en toe te passen in de uitwendige therapie?</i>
7	<i>Peter Giesen</i>	<i>Meditatieve pasteltekening benaderd vanuit de planeten</i>
8	<i>Anouk de Bruijn & Ingrid van der Loo</i>	<i>Kunst en kosmos</i>
9	<i>Petra Essink</i>	<i>Over de kracht van de zeven granen</i>
10	<i>Ine Hofman</i>	<i>Hoe planeetkrachten onze etherstromen sturen</i>
11	<i>Matthias Rozemond</i>	<i>De zeven planeettypen in het onderwijs</i>
12	<i>Bob Siepman van de Berg</i>	<i>Een dynamisch-astronomische benadering van de planeten</i>
13	<i>(in voorbereiding)</i>	<i>Biografiewerk vanuit de planeetsferen</i>

PROGRAMMA-OVERZICHT van zaterdag 14 november 2026

- 09:30 – 10:00 Inloop met koffie & thee
- 10:00 – 10:05 Welkomstwoord door **Jelle van der Schuit**
- 10:05 – 10:20 Opmaat met **Efeze-spreuk** van **Rudolf Steiner**
door **Xandor Koesen-York**
- 10:20 – 11:25 Voordracht door **Xandor Koesen-York**: **Het mysterie van de zeven planeetsferen en hun verbinding met onze chakra's, de klinkers en ons bewustzijn**
- 11:25 – 11:45 Koffie & Thee
- 11:45 – 12:50 Voordracht door **Marco Ephraïm & Jeannette van der Schuit**: **Geneeskunde vanuit de zeven planeetsferen: metalen en organen**
- 12:50 – 13:35 Lunch
- 13:35 – 14:35 **Werkgroep – Eerste deel**
- 14:35 – 14:45 Terugkeer naar de zaal
- 14:45 – 15:00 Fragment uit het sprookje **Eros en fabel**
van **Novalis** door **Inga York-Koesen**
- 15:00 – 16:10 Voordracht door **Jelle van der Schuit**:
De toonladder als openbaar geheim voor de werking van de zeven planeetsferen
met medewerking van **Herman van Rooijen** (piano)
- 16:10 – 16:30 Koffie & Thee
- 16:30 – 17:30 **Werkgroep – Tweede deel**
- 17:30 – 17:40 Terugkeer naar de zaal
- 17:40 – 17:50 **Muzikaal slotakkoord**
- 17:50 – 18:00 Bedanken en afronding

Vriend van het Herfstcongres

Het in 2015 gestarte initiatief **Vriend van het Herfstcongres** wordt nog steeds voortgezet! Voor minimaal **€ 35** kan men **Vriend** worden van het Herfstcongres. Als tegenprestatie wordt aan onze vrienden het na afloop samengestelde congresboekje gratis toegestuurd.

Informatie

Bij **Jelle van der Schuit**, tel: **06-21412688**

E-mail: info@herfstcongres.nl

Website: www.herfstcongres.nl

Kosten & Aanmelding

- De kosten **ter plekke** bedragen **€ 120** (incl. koffie, thee & lunch). Studenten betalen **€ 60**. U kunt zich inschrijven voor het **congresboekje** (in NL: **€ 14**; daarbuiten: **€ 17**); dit boekje met alle voordrachten verschijnt in het voorjaar van 2027.
- De kosten voor **online** bedragen minimaal **€ 40**. Het Webinar kan ook achteraf op een willekeurig moment worden afgespeeld via de te verstrekken link.

Aanmelden verloopt via onze website www.herfstcongres.nl. De aanmelding is pas definitief na overmaking van de kosten (tijdens de aanmeldingsprocedure **online**) **OF zelf** op rekening: **NL49 INGB 0001 6080 77 t.n.v. Herfstcongres**

Uiterste betaaldatum: **7 november 2026**. Toekenning van plaatsen (max. 200) verloopt in volgorde van betaling. Alle genoemde prijzen zijn inclusief 21% BTW.

Bereikbaarheid

Het **Rudolf Steiner College** te **Rotterdam** bevindt zich midden in een woonwijk.

- **Parkeerplaats** in de buurt (**betaald**)
- **Metro A, B en C**: halte Oostplein (nog ca. 10 minuten lopen)
- **Tram 7**
- **ADRES: Tamboerstraat 9, 3034 PT Rotterdam**